

Casa Martí

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer Església núm. 7
Emplaçament Al carrer de l'església just al darrere de l'ajuntament i amb pati a la part posterior.
Alçada: 583,6

Coordenades:

Latitud: 42.10045
Longitud: 2.22271
UTM Est (X): 435728
UTM Nord (Y): 4661221

Classificació

Número de fitxa 08237 - 7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XIX
Any 1611
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Edifici molt ben restaurat i rehabilitat per la mà del seu propietari que correspon amb un arquitecte molt sensible amb el patrimoni. Se n'ha respectat la volumetria, les cobertes i part dels forjats i se n'ha refet la coberta conservant les bigues originals. Correspon amb un exemple de bona restauració realitzat l'any 2000.

Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Número inventari Sí. IPA. Núm. 23781
Generalitat i altres inventaris
Accés Restringit
Ús actual: Residencial

Titularitat	Privada
Titular:	5714315DG3651S0001QR
Autoria de la fitxa	Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa:	dt., 28/03/2023 - 23:02

Descripció

Es tracta d'un edifici entre mitgeres situat al carrer de l'església just al darrere de l'ajuntament. Presenta una planta més aviat rectangular formada per un PB+1PP+SC amb coberta a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener paral·lel a la façana principal orientada a migdia. La casa es compon de tres crugies separades per forjats de bigues de fusta i revoltó ceràmic a la PB i bigues de fusta motllurades i sostre pla a la planta principal. La teulada manté algunes bigues originals mentre que també n'hi ha d'altres de completament noves que substitueixen a les originals. La distribució de la façana és molt geomètrica i ordenada centrada per una porta coronada en arc de mig punt de grans dovelles de pedra picada i amb la clau gravada amb la data de 1611 així com restes d'elements possiblement heràldics situats al seu damunt i amagats en part per la volada d'un dels balcons de la planta primera. Entre aquests elements s'hi endevina un alt relleu en forma de v i amb una inscripció central on s'hi identifica l'anagrama de Maria. A cada costat s'obren dues obertures modernes d'accés als garatge. Damunt seu i coincidint amb la planta primera s'obren tres balconeres amb sengles balcó que coincideixen amb cadascuna de les crugies. Estan formades per obertures amb els bastiments de pedra picada i coronades per una llinda rectangular on hi ha rebaixat per la cara externa un arc conopial que acaba amb una creu al seu damunt. Els que hi ha situats a cada extrem tenen una factura idèntica mentre que el de la part central presenta unes mides més amples i grosses per tal de donar axialitat al conjunt. Aquesta darrera emmarca una roseta a la part central. Els balcons són de ferro amb les baranes trenades, el passamàllis i la llosana de pedra picada. A la darrera planta s'hi obren tres balcons més que coincideixen amb els del pis inferior i amb unes dimensions més baixes. La façana resta aixoplugada pel voladís de la teulada que sobresurt de la façana en forma de barbacana de bigues de fusta. L'aparell de la façana no és visible ja que resta amagat darrere un estucat modern de color ocre. Tan sols deixa a la vista els emmarcaments de les obertures de pedra picada de tipus calcària. La façana posterior o del darrere dona accés als patis de la finca i està molt transformada. Tant sols conserva traces d'alguna finestra de la planta primera molt transformades per als nous usos de l'habitatge. L'interior està molt transformat per a adaptar-la com a habitatge però tot i així encara conserva algun element original com bona part de les bigues de la planta primera motllurades en fusta i també l'arc de pedra de l'aiguamans de la cuina fet en dovelles de pedra picada de perfil rebaixat.

Observacions:

La casa ha estat molt transformada però ha sabut guardar i preservar la majoria dels elements originals degut al gust dels seus propietaris.

Història

Casa que tindria un origen possiblement baix medieval per la tipologia dels elements arquitectònics trobats i l'emplaçament on es troba ja que formaria part de l'antic espai de la sagrera de Sant Quirze. Aquest àmbit va ser ampliat a mitjans del segle XIV incorporant un nou eix format pels carrers de Torelló, Plaça Major, carrer de l'església, carrer del Pont i carrer dels Patis. Aquest nou eixamplament va ser tancat darrere de muralles amb torres i bestorres de planta quadrada i circular. La casa formaria part de les edificacions erigides dins d'aquest conjunt i pertanyents als menestrals i paraires enriquits amb el comerç de producció

de llana.

Hem trobat referències al "cuaderno de liquidaciones y amillaramiento de 1862" a la inscripció núm. 49 a nom de José Deseuras i en el que esmenta *Por una casa en la calle de la iglesia núm 9 per un valor de 100 lliures.*

A la inscripció 57 a nom de Josep Espadaler dit el sapí, esmenta que *"por una casa con su huerto adyacente ala calle de la iglesia núm. 8 "per un valor de 180 lliures.*

Val a dir que la casa va ser la nissaga de Carme Martí i Riera que va néixer el 24 de juny de 1872 a Sant Quirze de Besora. Filla de Damià Martí Tremolosa d'Alpens i Josefa Riera Parés. Inicialment vivien al carrer de Pont 43 i aviat es van traslladar a la finca núm. 7 del carrer de l'església en una casa de menestrals i teixidors i propietaris dels avis materns Francesc Riera Playà i Rosa Parés Tenas (SERRALLONGA URQUIDI, J , 1998. Ob. cit- p-87)

No hem trobat altres referències a aquesta casa.

Bibliografia

ANGLADA ALBERT; 2018. Poder i diners de la Jet-set d'Osona i el Ripollès, el Bages, el Vallès Oriental i la Garrotxa. Vol II. p-14-15

SERRALLONGA URQUIDI, JOAN; 1998. Sant Quirze de Besora de 1714 a l'actualitat. Eumo Editorial

AMQ. Cuaderno de liquidaciones y amillaramiento. Sant Quirze de Besora 1862. Carpeta 1016

